

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут людини

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій Жильцов

« 01 » 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Суїцидологія

для студентів

спеціальності 053 Психологія
(шифр і назва спеціальності (тей))

освітнього рівня другого (магістерського)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми 053.00.02 Практична психологія
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації _____
(за наявності) (назва спеціалізації)

Київ – 2021

Розробник: Музиченко Ірина Вікторівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології

Викладач: Музиченко Ірина Вікторівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кафедри практичної психології.

Протокол від 30.08. 2021 р. № 10

Завідувач кафедри _____ (Ольга Лозова)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми з практичної психології магістерського рівня вищої освіти

_____. _____. 20____ р.

Керівник освітньої програми _____ (Ольга Лозова)

(підпис)

Робочу програму перевірено

01.09. 2021 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман Павлюк)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

(підпис)

(ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	нормативна	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	5	5
Семестр	1, 2	1,2
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	4
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	50	104
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета дисципліни: підготовка фахівця, здатного до застосування сучасних психологічних методів і технологій, здійснення корекції психологічних станів, особистісного та професійного зростання; розкриття змісту базових теоретичних засад суїцидальної поведінки; ознайомлення студентів з видами, особливостями і механізмами формування суїцидальної поведінки та психологічними методами діагностики, профілактики суїцидальної поведінки; формування уміння психологічної допомоги суїцидентам та їхнім родичам і близьким.

Завдання навчальної дисципліни. Відповідно до Освітньо-професійної програми (053.00.02 Практична психологія) підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Суїцидологія» забезпечує **формування таких загальних та фахових компетентностей:**

- ЗК 2. *Громадянська.* Здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України. Повага до Батьківщини, народу, держави, символіки, традицій, мови. Здатність застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю.
- ЗК 3. *Комунікативна.* Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності. Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, Володіння навичками комунікації іноземною мовою.
- ЗК 4. *Інформаційна.* Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань. Здатність до ефективного використання інформаційних технологій в професійній

діяльності.

- ЗК 6. *Самоосвітня*. Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Уміння застосовувати сучасні психологічні методи і технології для особистісного та професійного зростання. Здатність навчатися, робити кар'єру. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.
- ФК 3. *Методологічна*. Уміння методологічно обґрунтовувати характер психопрактичної допомоги, визначати її обсяг, необхідний клієнтові.
- ФК 6. *Психодіагностична*. Уміння підбирати та komponувати дієвий та доречний психодіагностичний інструментарій згідно клієнтського запиту з урахуванням психологічних особливостей клієнта. Навички аналізу, синтезу, узагальнення та інтерпретації результатів психологічної діагностики особистості/групи.
- ФК 9. *Прогностична*. Здатність прогнозувати та програмувати ефективні результати психопрактичної допомоги клієнтові, вміння здійснювати психопрогнозування психічних станів та подальшої етимології клієнта.
- ФК 15. *Ціннісна*. Здатність здійснювати психологічну діяльність згідно етичного кодексу (професійно, гуманно, ефективно, успішно).

3. Результати навчання за дисципліною. Відповідно до Освітньо-професійної програми (053.00.02 Практична психологія) підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Суїцидологія» забезпечує оволодіння такими **програмовими результатами навчання**:

ПРН 2-з. Здатність до аналізу, оцінки та врахування ментальності клієнта у консультативному процесі.

ПРН 5-з. Володіння знаннями основних психологічних аспектів кризової психології (форм та методів роботи кризового психолога).

ПРН 6-з. Здатність продемонструвати знання проявів та генезу особистісних розладів, на підставі знання виокремлення напрямів і течій сучасної психології, а також актуальних психологічних проблем та здійснення їх системного аналізу, враховуючи теорії розвитку.

ПРН 7-з. Здатність виділяти та оцінювати основні форми та методи роботи з клієнтами, які мають суїцидальні тенденції.

ПРН 3-с. Здатність відтворити знання основних психологічних аспектів кризової психології. Уміння ефективно застосовувати доречні психологічні форми та методи роботи по відношенню до трансформаційної ситуації у суспільстві.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи суїцидології							
Тема 1. Соціально-історичний аспект проблеми	10	2	2	–	–	–	6
Тема 2. Поняття та основні теорії суїцидальної поведінки	12	2	2	–	–	–	8
Модульний контроль	2						
Разом	24	4	4	–	–	–	14
Змістовий модуль 2. Чинники формування суїцидальної поведінки							
Тема 1. Причини суїцидів, фактори та індикатори суїцидального ризику	10	2	2	–	–	–	6
Тема 2. Вікові особливості суїцидальної поведінки	12	2	2	–	–	–	8
Модульний контроль	2						
Разом	24	4	4	–	–	–	14
Змістовий модуль 3. Психологічні стани людей, які пережили суїцид близьких							
Тема 1. Особливості переживання людьми самогубства близьких	10	2	2	–	–	–	6
Тема 2. Суїцидальна поведінка при стресових розладах	10	2	2	–	–	–	6
Модульний контроль	2						
Разом	22	4	4	–	–	–	12
Змістовий модуль 4. Психологічна профілактика та діагностика суїцидальних тенденцій							
Тема 1. Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях	9	2	2	–	–	–	5
Тема 2. Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях	9	2	2	–	–	–	5
Модульний контроль	2						
Разом	20	4	4	–	–	–	10
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього	120	16	16	–	–	–	50

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи суїцидології							
Тема 1. Поняття та основні теорії суїцидальної поведінки	30	2	2	–	–	–	26
Разом	30	2	2	–	–	–	26
Змістовий модуль 2. Чинники формування суїцидальної поведінки							
Тема 1. Причини суїцидів, фактори та індикатори суїцидального ризику	30	2	2	–	–	–	26
Разом	30	2	2	–	–	–	26
Змістовий модуль 3. Психологічні стани людей, які пережили суїцид близьких							
Тема 1. Особливості переживання людьми самогубства близьких	30	2	2	–	–	–	26
Разом	30	2	2	–	–	–	26
Змістовий модуль 4. Психологічна профілактика та діагностика суїцидальних тенденцій							
Тема 1. Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях	30	2	2	–	–	–	26
Разом	30	2	2	–	–	–	26
Усього	120	8	8	–	–	–	104

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЇЦИДОЛОГІЇ»

Лекція 1. Соціально-історичний аспект проблеми самогубства (2 год).

Історія ставлення суспільства до самогубства. Проблема самогубства у Стародавніх Єгипті та Індії. Ставлення до самогубства у греко-римській культурі. Самогубство у християнстві, католицизмі, ісламі.

Проблема ритуальних самогубств. Ритуальні самогубства: сатті, пікша, харакірі, дзюнсї, спокутування ганьби військових поразок тощо. Самогубства в сектах.

Актуальність проблеми суїциду в світі і в Україні. Показники самогубств за даними ВООЗ.

Ключові поняття: самогубство, ритуальні самогубства, самогубства в сектах.

Семінар1 . Соціально-історичний аспект проблеми самогубства (2 год).

Лекція 2. Поняття та основні теорії суїцидальної поведінки (2 год).

Сутність та види суїцидальної поведінки. Концепції суїциду. Види ауто агресивної поведінки. Класифікація суїцидальної поведінки. Суїцидально-небезпечна позиція.

Внутрішні та зовнішні форми суїцидальної поведінки. Суїцидальні тенденції. Суїцидальна спроба.

Проблема суїциду в різних психологічних теоріях. Соціологічна теорія (Е.Дюркгейм, В.А.Тихоненко). Антропологічна теорія (З.Фрейд, А.Адлер, К.Меннінгер). Гештальт-психологія (О.Моховіков). Психокультурна модель альтернативні моделі. Характеристика загальних рис суїцидів.

Ключові поняття: суїцид, суїцидальна поведінка, суїцидальні думки, задуми, наміри.

Семінар 2. Поняття та основні теорії суїцидальної поведінки (2 год).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. «ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ»

Лекція 3. Причини суїцидів, фактори та індикатори суїцидального ризику (2 год).

Причини суїцидальної поведінки (соціальні, економічні, морально-психологічні, політично-правові, спеціальні причини, індивідуальні).

Депресія як чинник суїциду. Види депресії (ендогенна, реактивна, непсихотична, пресинальна). Фактори суїцидального ризику (соціально-демографічні, індивідуально-психологічні, медичні). Індикатори суїцидального ризику (ситуаційні, поведінкові, комунікативні, когнітивні, емоційні).

Самогубство та психічні розлади. Психопатологічне самогубство. Маніакальний суїцид. Меланхолійний суїцид. Нав'язливий суїцид. Імпульсивний суїцид.

Ключові поняття: причини суїцидальної поведінки, депресія, види депресії, самогубство у психічно хворих людей.

Семінар 3. Причини суїцидів, фактори та індикатори суїцидального ризику (2 год).

Лекція 4. Вікові особливості суїцидальної поведінки (2 год).

Особливості суїцидальної поведінки у підлітків. Суїцидально небезпечна референтна група. Депресивні підлітки. Підлітки – алкоголіки і наркомани. Обдаровані підлітки. Підлітки з поганою успішністю в школі. Підлітки – жертви насильства.

Суїцидальна поведінка в студентському віці. Криза першого курсу навчання. Криза другого-третього курсів. Криза п'ятого курсу.

Соціально-психологічні чинники самогубства у похилому віці.

Міфи про суїцид.

Ключові поняття: суїцидальна поведінка у підлітків, суїцидальна поведінка в студентському віці, самогубства у похилому віці.

Семінар 4. Вікові особливості суїцидальної поведінки (2 год).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. «ПСИХОЛОГІЧНІ СТАНИ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ СУЇЦИД БЛИЗЬКИХ»

Лекція 5. Особливості переживання людьми самогубства близьких (2 год).

Синдром втрати. Поняття горя та стадії горя. Нормальне і патологічне горе. Симптоми нормального горя. Патологічні симптоми горя.

Емоції людей, які пережили смерть близької людини після суїциду.

Особливості психологічного аналізу передсмертної записки. Тексти, що виражають останню волю автора. Тексти, що бажають зняти з інших осіб відповідальність за те, що трапилось. Тексти, що вказують на особу, соціальне поводження якої привело автора до суїциду. Тексти, як засіб впливу на близьких. Тексти – докази.

Ключові поняття: синдром втрати, горе, види горя, передсмертна записка.

Семінар 5. Особливості переживання людьми самогубства близьких (2 год).

Лекція 6. Суїцидальна поведінка при стресових розладах (2 год).

Стрес, травматичний стрес, посттравматичний стресовий розлад. Ознаки дистресового напруження. Стадії розвитку стресу. Посттравматичний стресовий розлад та його типи.

Діагностичні критерії ПТСР. Чинники ПТСР (сила травмуючої події, особиста значимість травмуючої події, тривалість травмуючої події, особливості життєдіяльності людини до події).

Симптоми ПТСР у дітей молодшого віку, дітей шкільного віку, підлітків. Діагностика ПТСР. Методики при діагностиці ПТСР.

Ключові поняття: стрес, травматичний стрес, посттравматичний стресовий розлад.

Семінар 6. Суїцидальна поведінка при стресових розладах (2 год).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. «ПРОФІЛАКТИКА ТА ДІАГНОСТИКА СУЇЦИДАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ»

Лекція 7,8. Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях (4 год).

Організація суїцидологічної допомоги. Первинна, екстрена, амбулаторно-консультаційної, госпітальна допомоги. Попередження суїцидальної поведінки.

Психопрофілактичні методи суїцидальної поведінки на розслаблення. Психокорекційна робота. Корекція особистих установок суїцидента.

Аутогенне тренування. Релаксаційні вправи. Гімнастика для розслаблення. Масаж. Самомасаж.

Профілактика суїцидальної поведінки. Види профілактики суїцидального поведіння: (за утриманням, за послідовністю – первинна, вторинна, третинна). Основні підходи психопрофілактичної роботи (за змістом профілактики і корекції суїцидальної поведінки, відповідно до послідовності здійснення дій, корекція негативних емоцій, кризова підтримка і кризове втручання). Напрями психокорекційної роботи з суїцидентами.

Психологічна допомога при потенційному суїциді. Правила поводження з людиною, яка має суїцидальну поведінку (наміри, спроби).

Ключові поняття: первинна, вторинна, третинна профілактика, психокорекційна робота, психопрофілактичні методи.

Семінар 7,8. Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях (4 год).

6.Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

(денна форма навчання)

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	–	–	–	–	–	–	–	–
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	2	20	2	20
Робота на практичному занятті	10	–	–	–	–	–	–	–	–
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	–	–	–	–	–	–	–	–
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	–	–	–	–	–	–	–	–
Разом		–	59	–	59	–	59	–	59
Максимальна кількість балів: 236									
Розрахунок коефіцієнта: $236 \div 60 = 3,93$, $K = 3,93$									

**Система оцінювання навчальних досягнень студентів
(заочна форма навчання)**

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	–	–	–	–	–	–	–	–
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	–	–	–	–	–	–	–	–
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	–	–	–	–	–	–	–	–
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	–	–	–	–	–	–	–	–
Виконання ІНДЗ	30	–	–	–	–	–	–	–	–
Разом		–	17	–	17	–	17	–	17
Максимальна кількість балів: 68									
Розрахунок коефіцієнта: $68 \div 60 = 1,13$, $K = 1,13$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми/Завдання	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи суїцидології			
1	<i>Соціально-історичний аспект проблеми самогубства</i> Завдання: 1. Розробити схему міждисциплінарних зв'язків суїцидології з іншими науками. Обґрунтувати власну думку. 2. Дати власне визначення суїцидології. Обґрунтувати власну думку. 3. Визначити основні завдання та принципи суїцидології. Обґрунтувати власну думку.	6	5
2	<i>Поняття та основні теорії суїцидальної поведінки</i> Завдання: 1. Здійснити аналіз статистичних даних (2017-2018 р.р.) щодо суїциду в Україні та чинників суїцидальності. 2. Здійснити порівняльний аналіз причин суїциду в Україні та за кордоном (на вибір будь-яка держава).	8	5

Змістовий модуль 2. Чинники формування суїцидальної поведінки			
1	<i>Причини суїцидів, фактори та індикатори суїцидального ризику</i> Завдання: 1. Здійснити порівняльний аналіз протікання стресового розладу та психогенної депресії. Обґрунтувати свою думку. 2. Здійснити порівняльний аналіз психогенної та ендогенної депресії та суїцидальності при їх протіканні. Обґрунтувати свою думку.	6	5
2	<i>Вікові особливості суїцидальної поведінки</i> Завдання: 1. Здійснити порівняльний аналіз суїцидальної поведінки, визначити спільне та відмінне (на вибір): а) діти та підлітки; б) підлітки та люди похилого віку; в) чоловіки та жінки; г) засуджені та сексуальні меншинства; д) ветерани та лікарі; е) власний варіант.	8	5
Змістовий модуль 3. Психологічні стани людей, які пережили суїцид близьких			
1	<i>Особливості переживання людьми самогубства близьких</i> Завдання: 1. Визначте загальні та специфічні способи, прийоми, принципи психологічної допомоги дітям, батькам, партнеру самогубця. Обґрунтуйте думку.	6	5
2	<i>Суїцидальна поведінка при стресових розладах</i> Завдання: 1. Визначте основні суїцидальні чинники при зловживанні психотропними речовинами. Обґрунтуйте думку. 2. Визначте провідні суїцидальні чинники при певній (на ваш вибір) нехімічній залежності. Обґрунтуйте думку.	6	5
Змістовий модуль 4. Психологічна профілактика та діагностика суїцидальних тенденцій			
1.	Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях Завдання: 1. Розробити схему психологічної діагностики та профілактики для певної категорії суїцидентів на ваш вибір (депресія, стресовий розлад, синдром втрати, соматичні захворювання), враховуючи вікові та гендерні особливості. Схема орієнтовна: психологічний портрет суїцидента; критерії суїцидальності чинники суїцидальності діагностика (процедура, методи, методики) профілактика (методи, напрямки роботи, способи організації)	5	5
2.	Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях Завдання:	5	5

	1.Розробити схему психологічної діагностики та профілактики для певної категорії суїцидентів на ваш вибір (депресія, стресовий розлад, синдром втрати, соматичні захворювання), враховуючи вікові та гендерні особливості. Схему орієнтовна: психологічний портрет суїцидента; критерії суїцидальності чинники суїцидальності діагностика (процедура, методи, методики) профілактика (методи, напрямки роботи, способи організації)		
	Разом	50	40

Критерії оцінювання самостійних робіт

Самостійні роботи виконуються у вигляді схем, таблиць, аналізу або систематизації даних, вільного опису. Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість. Максимальна оцінка – 5 балів.

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Виконання завдання	5
Загальна кількість балів		5

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульні контрольні роботи виконуються у вигляді тестування.

Кожна модульна контрольна робота (n=4) складається із питань закритого та відкритого типу. Загальна кількість питань – 25. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал. Максимальна кількість балів – 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Екзамен проводиться у письмовій формі і складається із трьох частин: теоретичне питання – 10 балів за правильну відповідь; тестові завдання (10 тестів) – 2 бали за кожну правильну відповідь (20 балів); практичне завдання – 10 балів за правильну відповідь.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Історія ставлення суспільства до самогубства
2. Індивідуальні та ритуальні самогубства
3. Актуальність проблеми суїциду в світі і в Україні
4. Релігійні погляди на самогубство.
5. Характеристика сучасного стану проблеми суїциду в світі та Україні.
6. Зв'язок суїцидології з іншими науками.
7. Сутність та види суїцидальної поведінки
8. Внутрішні та зовнішні форми суїцидальної поведінки
9. Проблема суїциду в різних психологічних теоріях
10. Загальні риси суїцидів.
11. Причини суїцидальної поведінки
12. Фактори суїцидального ризику

13. Індикатори суїцидального ризику.
14. Самогубство та психічні розлади
15. Депресія, види депресивних розладів.
16. Вікові особливості суїцидальної поведінки
17. Особливості суїцидальної поведінки підлітків
18. Суїцидальна поведінка в студентському віці.
19. Соціально-психологічні чинники самогубства у похилому віці.
20. Міфи про суїцид.
21. Особливості переживання людьми самогубства близьких
22. Поняття горя та стадії горя.
23. Нормальне та «патологічне» горе.
24. «Контракти» з емоціями людей, які пережили суїцид близьких.
25. Особливості психологічного аналізу передсмертної записки
26. Види передсмертних записок.
27. Суїцидальна поведінка при стресових розладах
28. Діагностичні критерії ПТСР.
29. Індивідуальні особливості переживання ПТСР.
30. Психодіагностика розладів, пов'язаних із травматичним стресом.
31. Стрес, травматичний стрес та посттравматичний стресовий розлад.
32. Стадії розвитку стресу.
33. Діагностичні критерії ПТСР.
34. Індивідуальні особливості переживання ПТСР.
35. Психодіагностика розладів, пов'язаних із травматичним стресом.
36. Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях
37. Організація суїцидологічної допомоги
38. Психопрофілактичні методи суїцидальної поведінки
39. Психологічна допомога при потенційному суїциді.
40. Профілактика суїцидальної поведінки.

Зразок тестових завдань:

1. Людина усвідомлює своє подальше існування несумісним з певними життєвими обставинами, що кардинально суперечать її принципам, ідеалам і переконанням:

- А. індивідуальне самогубство
- Б. ритуальне самогубство
- В. обидві відповіді не вірні

2. Міркування суб'єкта про відсутність цінності і сенсу життя, обґрунтування доцільності власної смерті, обмірковування способів і засобів самогубства:

- А. суїцидальні думки
- Б. суїцидальні задуми
- В. суїцидальні наміри

3.Розігрування театральних сцен із зображенням спроб самогубства без усякого наміру справді покінчити із собою, іноді з розрахунком, що вчасно врятують:

- А.демонстративна суїцидальна поведінка
- Б. афективна суїцидальна поведінка
- В.істинна суїцидальна поведінка

Зразок практичних завдань:

1. Чи погоджуєтесь Ви з думкою : «Якщо людина вже вирішила померти – її не можливо зупинити». Обґрунтуйте свою позицію.
2. Чи погоджуєтесь Ви з думкою, що «Розмова про самогубство може підсилити бажання людини піти з життя». Обґрунтуйте власну думку.
3. Чи погоджуєтесь Ви з думкою, що «Люди, які задумали самогубство, просто не хочуть жити». Обґрунтуйте власну думку.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни (денна форма навчання)

Навчально-методична картка дисципліни (заочна форма навчання)

Всього: 120 год./4 кредити ECTS, з них: лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., самостійна робота – 104 год.
Вивчення навчальної дисципліни завершується складанням екзамену.

Модулі	Модуль I	Модуль II	Модуль III	Модуль IV
Назва модуля	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЇЦИДОЛОГІЇ	ФОРМУВАННЯ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ	ПСИХОЛОГІЧНІ СТАНИ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ПЕРЕЖИЛИ СУЇЦИД БЛИЗЬКИХ	ПСИХОЛОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА ТА ДІАГНОСТИКА СУЇЦИДАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ
Кількість балів за модуль	17	17	17	17
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Поняття та основні теорії суїцидальної поведінки	• Причини суїцидів, фактори та індикатори суїцидального ризику	Особливості переживання людьми самотності та близьких	Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях
Бали	1	1	1	1
Теми семінарських занять	Поняття та основні теорії суїцидальної поведінки	• Причини суїцидів, фактори та індикатори суїцидального ризику	Особливості переживання людьми самотності та близьких	Психологічна профілактика та допомога при суїцидальних тенденціях
Бали	11	11	11	11
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Розрахунок	60 балів Максимальна кількість балів - 68 Розрахунок - $68 \div 60 = 1,13$, К = 1,13			

8.Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Вовканич М.Д. Технології соціально-психологічної роботи з клієнтами, які схильні до суїциду[Текст]: навч.-метод посібник / М.Д.Вовканич - Ужгород, УНУ. - 2012. – 122 с.
2. Музиченко І.В. Шляхи подолання дитячої психотравми в діяльності працівників психологічної служби: [метод.рек.] / Музиченко І.В., Ткачук І.І. – Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. – 88 с.
3. Профілактика порушень адаптації молоді до повсякденних стресів і кризових життєвих ситуацій [Текст] : навч. посіб. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології ; за наук. ред. Т. М. Титаренко. - К. : Міленіум, 2011. – 271с.
4. Психологія суїциду [Текст] : посібник / В. П. Москалець [та ін.] ; ред. В. П. Москалець. - К. : Академвидав, 2011. - 287 с.

Додаткова

1. Димитрова Л.М. Причини та соціальні фактори суїцидальної поведінки підлітків [Електронний ресурс] / Л. М. Димитрова, Г. О. Кіхтан // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право. - 2012. - № 3. - С. 72-77. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_soc_2012_3_14
2. Кошетар У.П. Суїцид та евтаназія як проблеми сучасної етики [Електронний ресурс] / У. П. Кошетар // Вісник Національного авіаційного університету. Сер. : Філософія. Культурологія. - 2013. - № 1. - С. 30-35. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnau_f_2013_1_9
3. Осетрова О. О. Проблема сенсу суїцидальних записок / О. О. Осетрова // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Філософія. Соціологія. Політологія. - 2010. - Т. 18, № 20(1). - С. 42-47. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdufsp_2010_18_20\(1\)_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdufsp_2010_18_20(1)_9).
4. Пипа Л.В. Депресія й пов'язана з нею суїцидальна поведінка в дітей і підлітків: сучасні уявлення і стан проблеми. Частина 1 [Електронний ресурс] / Л. В. Пипа, С. В. Римша, Р. В. Свістільнік, Ю. М. Лисиця // Здоров'є ребенка. - 2014. - № 6. - С. 92-99. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zd_2014_6_17
5. Поляков І.О. Основні причини та приводи здійснення потенційними суїцидентами фатального кроку [Електронний ресурс] / І. О. Поляков, С. М. Щербак // Проблеми екстремальної та кризової психології. - 2014. - Вип. 15. - С. 208-214. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pepr_2014_15_31
6. Рябчич Я.Є.Аналіз підходів, методів та технік діагностико-корекційної роботи з кризовими суїцидонебезпечними станами особистості [Електронний ресурс] / Я. Є. Рябчич // Актуальні проблеми психології. - 2012. - Т. 1, Вип. 35. - С. 144-147. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/appsuuh_2012_1_35_32

Інтернет джерела

- 1.<https://studme.com.ua/psihologiya/page-2.htm>
- 2.<http://test.vin.com.ua/>

3. <https://psinsayt.wixsite.com/insayt/>
4. <https://dytpsyholog.com/>
5. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/psihologichna-sluzhba>